

SHV module 1

Hand en lesboek praktijk

Mr drs GM van Duin

SHV module 1

Hand en lesboek praktijk

Mr drs GM van Duin

Schrijver: mr drs Gerard M van Duin

Coverontwerp: mijn bestseller.

ISBN:

Uitgegeven via: mijnbestseller.nl

Print: Printforce, Alphen a/d Rijn

© mr drs GM van Duin www.juristnet.nl

INHOUD

- 1. Wat is schuldhulpverlening**
- 2. De professie van de schuldhulpverlener**
- 3. De vaardigheden van de hulpverlener**
- 4. De activiteiten van de hulpverlener**
- 5. Sociale kaart**
- 6. Gedragscode NVVK**
- 7. Hoe ontstaan schulden**
- 8. Buitenwettelijke schuldsanering**
- 9. Een dwangakkoord is geen toepassing WSNP**
- 10. Onderhandelen**
- 11. DFD duurzame financiële dienst**
- 12. Berekening beslagvrije voet**
- 13. AWIR**
- 14. Faillissement en voorrechten**
- 15. Boedelschulden en preferenties**
- 16. Ministeriele regeling energie afsluiting**
- 17. Wanbetaler bij zorgverzekeraar**

Voorwoord:

Enkele jaren lang heb ik de schuldhulpverlening verzorgt van complexe schulden dossiers. Daarbij is mij gebleken dat schuldhulpverleners maar ook rechters geen idee hebben waar ze het over hebben. Weliswaar is er een toename in aantallen bij diverse rechtbanken en schuldhulpverlenerskantoren en neemt de case load van enkele grote kantoren alleen maar toe, de vraag is of dergelijke ontwikkelingen de client ten goede komt. Schuldhulpverlening is zorg.

Zorg voor hen die niet al dan niet tijdelijk in staat zijn zich op financieel gebied volwaardig in de maatschappij te handhaven moet centraal staan bij de schuldhulpverlener.

Schuldhulpverlening is bestemd voor mensen die niet in staat zijn hun eigen financiële belangen te behartigen.

Mensen met beperkingen of mensen voor wie het lot niet gunstig gezind was.

De schuldhulpverlener hoort hun financiële belangen te behartigen alsof het van zichzelf is.

Door maatschappelijke ontwikkelingen en verandering in het zorgstelsel is het belang van schuldhulpverlening sterk toegenomen. Was het oorspronkelijk een eigen aangelegenheid, nu is schuldhulpverlening voor een deel geprofessionaliseerd. Die ontwikkeling zal alleen maar doorzetten.

Schuldhulpverlening is ook ingewikkelder geworden. Zorginstellingen willen de relatie met hun cliënten formaliseren.

Het persoonsgebonden budget heeft zijn intrede gedaan en vereist controleerbaar beheer. Wij

willen geloven in het positieve van de mens. Naar mijn mening willen mensen graag voor zichzelf kunnen zorgen. Daarnaast zoekt iedereen van nature iets waar hij/zij goed in is en zet iedereen dat in om zich nuttig en gewaardeerd te voelen. Samen zoeken naar de kern van talenten het ontdekken van capaciteiten en mogelijkheden is het belangrijkste wat ons in een traject te doen staat.

Aansluiten op de wensen, capaciteiten en mogelijkheden, is de enige weg naar de motivatie die van binnenuit komt en die de motor is en de brandstof geeft om het traject van begin tot eind(doel) met overtuiging te volbrengen. Daarbij zijn de onvermijdelijke hobbels in de weg ook geen onneembare obstakels meer.

Mensen die vastlopen en teleurgesteld raken in hun omgeving zijn er ongetwijfeld. Dat iemand in die situatie accepteert dat hij/zij van een uitkering afhankelijk is en uiteindelijk passief wordt in de zoektocht naar een baan met eigen inkomsten is daarmee een verklaarbaar gegeven. Hierbij laat ik de invloed van de omgeving en de voorbeeldfunctie daarvan nog buiten beschouwing.

Met andere woorden: een mens wordt zoals die is en dit is zeker geen vooropgezette keuze van een individu. De kunst in ons werk is om mensen die zich in deze situatie kansloos voelen weer perspectief te bieden, waarmee er langzaam vertrouwen en overtuiging ontstaat in een toekomst met een betaalde baan. Dit boek verschaft u de informatie om uw taak naar behoren te kunnen vervullen.

Het nieuwe wetsvoorstel heeft als doel een effectievere gemeentelijke schuldhulpverlening. Een belangrijke maatregel om dit te bereiken is het wettelijk inbedden van de taak van gemeenten op het terrein van de integrale schuldhulpverlening. Dit betekent dat er bij schuldhulpverlening niet alleen aandacht moet zijn voor het oplossen van de financiële problemen van een cliënt maar ook voor eventuele omstandigheden die op enigerlei wijze in verband kunnen staan met de financiële problemen, zoals psychosociale factoren, relatieproblemen, de woonsituatie, de gezondheid, de verslaving of de gezinssituatie.

Het is van belang in het kader van de schuldhulpverlening de eventuele oorzaken die ten grondslag liggen aan het ontstaan van de schulden, zo mogelijk weg te nemen. Het zelfde geldt voor het wegnemen van omstandigheden die het oplossen van problematische schulden in de weg staan.

Op enkele plaatsen is de handleiding een algemene aanwijzing waartoe de rechter krachtens de wet bevoegd is. Ook geef ik aan wat deurwaarders wel of niet mogen en de rol van incasso bureau's.

In dit boek bespreek ik voorts ondermeer aan de hand van jurisprudentie: uitspraken van kantonrechters, rechtbanken en Gerechtshof waarin duidelijk staat wat de rechtbanken verwachten van schuldhulpverleners en de schuldhulpverlening.

Ook worden kritische kanttekeningen geplaatst.
Dit boek verschaft u alle kennis en informatie
om als schuldhulpverlener uw taak verantwoord
te kunnen vervullen.

1. Wat is schuldhulpverlening.

Schuldhulpverlening is net als andere vormen van sociaal juridische diensten Street level bureaucratie. Beleidsuitvoering voor en met relatief machteloze groeperingen in de samenleving. Onderzoek naar beleidsuitvoering en effecten daarvan moet zich richten op uitvoerders aan de basis.

Om hun werksituatie werkbaar te houden ontwikkelen de uitvoerders aan de basis verschillende aanpassingsstrategieën.

Dat is ook de verklaring voor de grote verschillen tussen de aan de top geformuleerde beleid en de feitelijke uitvoeringspraktijk van alledag.

Street level bureaucraten hebben dagelijks contact met cliënten en op de tweede plaats hebben zij een beleidsvrijheid binnen kaders. Deze beleidsvrijheid is onvermijdelijk omdat niet alle werkzaamheden te vangen zijn in regels.

Als men professionals gaat beoordelen op de hoeveelheid dossiers die geslaagd zijn en tot een sanering zijn gekomen gaan de hulpverleners alleen de makkelijke dossiers aannemen. Helaas schieten de reguliere gesubsidieerde instellingen tekort, zodat particulieren zich op de verboden gaten van de markt gaan bewegen.

Naar gegevens van het Centraal Planbureau bezit 1 % van de Nederlanders 60 % van het Nederlands kapitaal is gezamenlijk 761 miljard euro. 28 % van de Nederlanders bezitten 28 % van het Nederlands kapitaal en 60 % bezit 1 %.

Uit onderzoek blijkt dat 55% van de bevolking een groot gevoel voor onrechtvaardigheid heeft.

Deze groep kan ook nog eens delen met anderen die het minder hebben.

Ongeveer 30 % van de bevolking kan het niet schelen dat de ander verliest en hoe de ander erbij zit. Slechts hun eigenbelang telt. Ongeveer 10% van de bevolking wil gewoon het meeste en kan het helemaal niet schelen hoe de ander erbij zit. Zie daartoe mijn hand en lesboek psychopaten met succes.

Uw doelgroep is de 60% die 1% van het gezamenlijk vermogen bezit.

Volgens het rapport Armoede in Nederland 2010 ontstaat armoede vaak door schuldenproblematiek en het langdurig hebben van een laag inkomen. De doelstelling van het kabinet voor de komende periode is om het aantal huishoudens met problematische schulden te halveren. Onder meer door strengere regels voor kredietverstrekkers en door consumenten bewust te maken van de risico's van lenen. Ook moeten gemeenten sneller hulp verlenen aan mensen met schulden. Op 13 december 2010 ontving de Tweede Kamer de monitor betalingsachterstanden 2010. Uit deze monitor blijkt dat 1,9 miljoen huishoudens een betalingsachterstand hebben, oftewel 27% van alle Nederlandse huishoudens. Ongeveer 700.000 huishoudens hebben problematische schulden. Dit zijn schulden waarbij huishoudens

meer moeten aflossen dan ze kunnen. Door de economische crisis moeten meer mensen een beroep doen op de schuldhulpverlening. Daarom heeft de overheid €130 miljoen extra beschikbaar gesteld voor de periode 2009-2011. Daarvan is €110 miljoen bestemd voor het terugdringen van de wacht- en doorlooptijd van de schuldhulpverlening. De IWI onderzocht onder meer de taakopvatting van en de verschillen tussen de gemeenten, de bekendheid met regelingen en het niet gebruikmaken van regelingen. Eén van de bevindingen is dat de landelijke huur- en zorgtoeslag beter bekend zijn dan de gemeentelijke regelingen.

Het IWI constateert dat alle gemeenten armoedebestrijding erkennen als specifiek doel. Zij hebben hun armoedebelid de laatste jaren geïntensiveerd. Verder laat het rapport zien dat armoedebestrijding en participatiebevordering bij de gemeenten vaak nog 2 aparte processen zijn. Er loopt momenteel nog een onderzoek naar het niet-gebruik van regelingen. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke mensen wél recht hebben, maar geen gebruik maken van een recht of voorziening.

Schuldhulpverlening is een sociale en zakelijke activiteit. De schuldenaar heeft iets gekocht en kan het niet betalen. De deurwaarder staat voor de deur en heeft juridisch gezien de mogelijkheid om het verschuldigde op alle mogelijke manieren te incasseren. Hierbij heeft de deurwaarder veel macht, macht dat op alle mogelijke manieren kan worden misbruikt. Het is bijvoorbeeld maatschappelijk onaanvaardbaar dat mensen uit hun huis worden gezet wegens huurschulden of

dat de energie wordt afgesloten. De gemeente moet dan handelen volgens de zorgplicht die de Gemeentelijke sociale dienst dient na te komen. Intussen blijkt dat in 75 % van de dossiers de klanten niet worden geholpen en dat het minnelijk traject veelal geen kans van slagen heeft.

De schuldhulpverlener moet echt gaan onderhandelen met de schuldeisers.

Hij heeft de mogelijkheid om: a. schulden af te kopen (te liquideren) b. schulden af te betalen c. een saneringskrediet via de gemeente te regelen waarmee schulden worden afgekocht d. een dwang akkoord via de rechtbank te verzoeken. Deze onderhandelingsmogelijkheden worden alle besproken.

De context van de schuldhulpverlening.

Schuldhulpverlening is net als andere vormen van sociaal juridische diensten Street level bureaucratie. Beleidsuitvoering voor en met relatief machteloze groeperingen in de samenleving. Onderzoek naar beleidsuitvoering en effecten daarvan moet zich richten op uitvoerders aan de basis.

Om hun werksituatie werkbaar te houden ontwikkelen de uitvoerders aan de basis verschillende aanpassingsstrategieën. Dat is ook de verklaring voor de grote verschillen tussen de aan de top geformuleerde beleid en de feitelijke uitvoeringspraktijk van alledag.

Street level bureaucraten hebben dagelijks contact met cliënten en op de tweede plaats hebben zij een beleidsvrijheid binnen kaders. Deze beleidsvrijheid is onvermijdelijk omdat niet alle werkzaamheden te vangen zijn in regels. De problemen die deze uitvoerders ondervinden zijn het gevolg van de volgende omstandigheden:

- zij kampen met een gebrek aan middelen voor de taken die zij moeten uitvoeren. Dit gebrek is chronisch. De vraag naar hun diensten is groter dan het aanbod.
- De doelstellingen zijn tegenstrijdig, men moet individuele cliënten goed en zorgvuldig behulpzaam zijn maar zij worden daarin beperkt door de organisatorische doelstellingen het werk snel te doen met een beperkte hoeveelheid middelen.

- Mede gezien de vaagheid van hun doelstellingen is het vrijwel onmogelijk de kwaliteit van hun werk te meten. Pogingen om toch kwaliteitscontrole uit te oefenen kunnen averechts werken.

Als men professionals gaat beoordelen op de hoeveelheid dossiers die geslaagd zijn en tot een sanering zijn gekomen gaan de hulpverleners alleen de makkelijke dossiers aannemen. Moeilijke dossiers krijgen geen aandacht meer.

Inmiddels is bekend dat Gemeenten het met hun zorgplicht niet zo nauw nemen als deze zorgplicht niet is opgenomen in wet en regelgeving. Er is een wetsvoorstel door de 2^e kamer aangenomen waarin deze zorgplicht wordt vastgelegd. Hopelijk nemen de Gemeenten daarna hun zorgplicht serieus.

Armoede zal in rap tempo toenemen. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) is somber over de vooruitzichten voor de Nederlandse samenleving. Het kabinet houdt te weinig rekening met de gevolgen van de bezuinigingsmaatregelen, op korte termijn maar vooral op lange termijn. Er hangen donkere wolken boven ons land", staat in het tweejaarlijkse rapport 'De sociale staat van Nederland' Iedereen wordt geraakt

Het gaat in 2011 nog steeds goed met de Nederlandse burger, maar de vooruitzichten zijn aanzienlijk verslechterd. De economie groeit minder dan verwacht en de koopkracht daalt de

komende drie jaar. De bezuinigen van het kabinet zullen vrijwel iedereen raken. De kwaliteit van leven lijdt daaronder, zegt het SCP. De gevolgen van de crisis voor de burger worden langzaam duidelijk. In 2010 was er minder werkgelegenheid en steeg de werkloosheid licht. Huishoudens gingen er 1 procent in koopkracht op achteruit. Over de eigen financiële situatie maakt nauwelijks iemand zich zorgen, maar ruim 60 procent van de Nederlanders is wel somber gestemd over de toekomst van Nederland. Volgens het SCP is deze stemming stabiel en misschien zelfs 'realiteitsresistent': het gaat gewoon nooit goed, hoe het ook gaat. De verschillen tussen de verschillende bevolkingsgroepen zijn groot, vooral tussen hoog- en laagopgeleiden. Lageropgeleiden zijn pessimistischer over de samenleving, negatiever over de politiek en meer bezorgd over misdaad en materiële zaken. Hoger opgeleiden zijn optimistischer, toleranter en hebben meer vertrouwen.

Een zorgwekkende ontwikkeling is het aantal mensen dat sociaal geïsoleerd is, zegt het SCP. De afgelopen jaren is dat verdubbeld, tot 4 procent van de bevolking. Het is crisis en dat is vooral voelbaar als je moet leven op of onder bijstandsniveau zoals ruim 10.000 gezinnen in Tilburg dat doen. En alsof ze het nog niet moeilijk genoeg hebben, wordt er ook nog eens flink op ze bezuinigd. Ze verliezen hun